

Uzasadnienie

W dniu 19.11.2018r. do (...) (...) W. wpłynęła skarga W. W. z dnia 19.11.2018r. dotycząca radcy prawnego S. K.. W skardze sformułowano szereg zarzutów związanych obsługą prawną świadczoną przez radcę prawnego na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...). Skarżący zarzucił radcy prawnemu m.in.:

- grożenie skarżącemu spowodowaniem wszczęcia postępowania karnego w związku z zachowaniem skarżącego;
- nierzetelne świadczenie pomocy prawnej na rzecz mocodawcy radcy prawnego – Spółdzielni Mieszkaniowej (...);
- przywłaszczenie dokumentów;
- wykonywanie czynności zawodowych bez zachowania umiaru i taktu poprzez niekulturalne zachowanie w stosunku do członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...);
- działanie na szkodę mocodawcy;
- działanie wbrew zasadom koleżeństwa w stosunku do innego radcy prawnego.

W skardze wskazano na szereg okoliczności faktycznych wraz z przywołaniem osób mogących posiadać wiedzę na temat opisanych zdarzeń oraz wskazaniem postępowań prowadzonych przez organy władzy publicznej, które mogą częściowo dotyczyć opisanych w skardze okoliczności. Nadto skarżący załączył dowody w postaci dokumentów zarówno pochodzących od skarżącego, jak i innych podmiotów.

Postanowieniem z dnia 21.03.2019r. wydanym w sprawie o sygn. akt RD 214/18 Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego (...) (...) W. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 KPK w zw. z art. 74¹ URP odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie możliwości popełnienia przez r.pr. S. K. przewinień dyscyplinarnych w okresie od 1 kwietnia 2016r. do 5 kwietnia 2018r. polegających na kierowaniu gróźb karalnych oraz pomówień pod adresem W. W., nierzetelnym przygotowaniu uzasadnienia do oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę w imieniu swojego mocodawcy, utożsamiania interesu mocodawcy z interesem członków organów mocodawcy, niesumiennym i nierzetelnym wykonywaniu czynności zawodowych oraz działaniu na szkodę mocodawcy.

W uzasadnieniu postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał m.in., że nie stwierdził popełnienia przez radcę prawnego S. K. czynów, które mogłyby zastać zakwalifikowane jako przewinienie dyscyplinarne. [...] zarzucane w zawiadomieniu (skardze) z dnia 19 listopada 2018 r. czyny nie zostały w jakikolwiek sposób udowodnione albo nawet uprawdopodobnione przez skarżącego. Wydając ww. postanowienie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego oparł się na materiale w postaci skargi oraz jej załączników.

Skarżący wniósł odwołanie od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego zarzucając brak wyczerpującego wyjaśnienia sprawy przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego oraz nieprzeprowadzenie postępowania dowodowego z inicjatywy Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, w sytuacji gdy skarżący nie przedstawił dowodów na popełnienie przewinienia dyscyplinarnego, ale wskazał na ich istnienie. W uzasadnieniu odwołania skarżący rozszerzył dotychczasową argumentację odnośnie zarzucanych radcy prawnemu czynów oraz ostatecznie wskazał, że w jego ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego niezasadnie przerzucił na skarżącego ciężar dowodowy w niniejszej sprawie.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie albowiem postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia w niniejszej sprawie było przedwczesne.

Słusznie skarżący zarzucał, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego nie zbadał w sposób wyczerpujący sprawy, w szczególności w zakresie weryfikacji dowodów, na których istnienie wskazywano w skardze. Zgodnie z art. 67¹ ust. 2 zd. 2 ustawy z dnia 06.07.1982r. o radcach prawnych [dalej jako: (...)] dowody w postępowaniu prowadzonym przez Rzecznika Dyscyplinarnego przeprowadza się na wniosek stron albo z urzędu. Faktem jest, że skarżący w swojej skardze nie sformułował wniosków w przedmiocie przeprowadzenia dowodów i ograniczył się jedynie do opisanie okoliczności faktycznych oraz przedłożenia kilku dowodów z dokumentów jako załączników do skargi. Niemniej jednak trzeba zauważyć, że w skardze w sposób dość rozbudowany opisano szereg okoliczności faktycznych, z których wywodzono zarzuty w stosunku do radcy prawnego i zarazem podano w treści skargi zarówno nazwiska osób mogących posiadać istotną wiedzę na temat opisywanych okoliczności, jak i dane określające zbiory dokumentów bądź organy władzy publicznej mogące być w posiadaniu dokumentów potwierdzających lub wykluczających zaistnienie zdarzeń opisanych w skardze. W takiej sytuacji w ocenie Sądu, mimo braku wyartykułowania przez skarżącego wniosków dowodowych, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego winien rozważyć weryfikację okoliczności opisanych w skardze działając z urzędu.

Nie umknęło uwadze Sądu, że zgodnie z § 15 ust. 3 i 5 uchwały nr 98/ (...) Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 11.09.2015r. w sprawie zasad działania Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego, rzeczników dyscyplinarnych, a także ich zastępców oraz trybu i sposobu wyboru zastępców Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego i zastępców rzeczników dyscyplinarnych [dalej jako: uchwała nr 98/ (...)] po otrzymaniu skargi w niniejszej sprawie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego mógł dokonać czynności sprawdzających, natomiast postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia winno być poprzedzone stwierdzeniem, że zebrany w toku czynności sprawdzających materiał dowodowy nie dawał podstaw do wszczęcia dochodzenia. Czynności sprawdzające w niniejszej sprawie ograniczone zostały w zasadzie do analizy skargi oraz załączonych do niej dowodów z dokumentów. Sąd zgadza się w tym miejscu z Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego, że przedstawione przez skarżącego dowody – załączone do skargi nie dają podstaw do przyjęcia, że radca prawny dopuścił się zarzucanych mu czynów. Niemniej jednak w świetle przywołanych wcześniej przepisów (...) oraz wzmiankowanej uchwały Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego winien zweryfikować czy okoliczności opisywane w skardze rzeczywiście znajdują potwierdzenie w dowodach wskazywanych na ich potwierdzenie przez skarżącego, a przede wszystkim czy takie dowody faktycznie istnieją. W tym celu w ocenie Sąd Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego winien w ramach czynności sprawdzających wezwać skarżącego do wskazania danych umożliwiających ewentualne przeprowadzenie postępowania dowodowego, tj. danych takich jak dokładne dane świadków, nazwa sądu prowadzącego sprawę o sygn. X P (...) czy też sygnatura sprawy prowadzonej przez Komisariat Policji W.-R., w aktach których to spraw mogą znajdować się dowody, na których istnienie i treść powołuje się skarżący bądź też przedłożenia bezpośrednio przez skarżącego dokumentów, jeśli pozostają w jego dyspozycji. Kwestie opisane powyżej Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego mógł również poruszyć podczas przesłuchania skarżącego, czego jednak nie zdecydował się dokonać w niniejszej sprawie.

Jednocześnie wskazać należy, że niektóre okoliczności opisywane w skardze budzą istotne wątpliwości oraz przemawiają w sposób zdecydowany za koniecznością ich zweryfikowania, co przede wszystkim należy odnieść do opisywanego rzekomego kierowania pod adresem skarżącego przez radcę prawnego groźby spowodowania postępowania karnego, co radca prawny miał rzekomo potwierdzić później w swoich zeznaniach składanych w postępowaniu prowadzonym przez Komisariat Policji W.-R. w dniu 11.07.2018r. Oczywiście same tego typu twierdzenia skarżącego nie dowodzą, iż istotnie taka sytuacja miała miejsce, a co więcej, nawet jeśli miała miejsce to jej ocena prawna może być różna gdyż, jak Sąd tylko przypomina na marginesie, nie stanowi groźby zapowiedź spowodowania postępowania karnego, jeżeli ma ona na celu ochronę prawa naruszonego przestępstwem. Niemniej jednak zarzuty skarżącego w ocenie Sądu wymagały weryfikacji ze strony Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego czy dowody, na które powołuje się skarżący faktycznie istnieją, a jeśli tak to czy potwierdzają opisany w skardze stan faktyczny. Sąd podkreśla, że w postępowaniu dyscyplinarnym sensu largo nie jest uprawnione oczekiwanie, że inicjatywa dowodowa winna leżeć wyłącznie po stronie zawiadamiającego – skarżącego. O ile na skarżący przedstawia twierdzenia co do określonych faktów, to zweryfikowanie tych twierdzeń i w związku z tym zebranie również materiału dowodowego w koniecznym zakresie należy do Rzecznika Dyscyplinarnego.

Mając na uwadze powyższe oraz w zgodzie z art. 330 § 1 KPK w zw. z art. 74¹ pkt 1 URP Sąd wskazuje, że uchylene postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego nastąpiło z uwagi na jego przedwczesność oraz niedokonanie przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego weryfikacji czy wskazywane w skardze, a niezałączone do niej środki dowodowe istnieją i czy w związku z tym możliwe oraz konieczne jest przeprowadzenie postępowania dowodowego w celu potwierdzenia lub wykluczenia okoliczności opisywanych w skardze. Sąd wskazuje, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego winien wyjaśnić w pierwszej kolejności czy dowody, na które powołuje się skarżący faktycznie istnieją, a jeśli tak, to czy potwierdzają okoliczności opisane w skardze, co będzie wymagało ich przeprowadzenia. Okolicznościami faktycznymi wymagającymi wyjaśnienia są przede wszystkim okoliczności dotyczące:

- grożenia skarżącemu spowodowaniem wszczęcia postępowania karnego w związku z zachowaniem skarżącego;
- nierzetelnego świadczenia pomocy prawnej na rzecz mocodawcy radcy prawnego – Spółdzielni Mieszkaniowej (...);
- wykonywanie czynności zawodowych bez zachowania umiaru i taktu poprzez niekulturalne zachowanie w stosunku do członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...);
- działania na szkodę mocodawcy;
- działania wbrew zasadom koleżeństwa w stosunku do innego radcy prawnego.

W związku z powyższym Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego winien:

1)

wezwać skarżącego do:

a.

złożenia kompletnego protokołu z rozprawy z dnia 15.03.2017r. w sprawie z powództwa skarżącego rozpoznawanej pod sygn. akt X P (...);

b.

złożenia wyroku sądu pracy wraz z uzasadnieniem w sprawie z powództwa skarżącego rozpoznawanej pod sygn. akt X P (...);

c.

złożenia protokołu przesłuchania radcy prawnego S. K. z dnia 11.07.2018r. w toku postępowania prowadzonego przez Komisariat Policji W.-R. bądź w przypadku niedysponowania przez skarżącego ww. dokumentem – wskazania sygnatury sprawy;

d.

podania imion i nazwisk oraz danych adresowych świadków wymienionych w treści skargi;

2)

wezwać skarżącego do wskazania czy postępowanie z zawiadomienia skarżącego o możliwości popełnienia przestępstwa jest w toku, a jeśli tak to na jakim jest etapie oraz do wskazania sygnatury sprawy ze wskazaniem właściwej prokuratury prowadzącej lub nadzorującej postępowanie;

3)

uzyska

4)

stanowisko radcy prawnego S. K. w myśl § 15 ust. 4 uchwały nr 98/ (...).

Po otrzymaniu odpowiedzi skarżącego w zakresie pkt 1 i 2 powyżej bądź bezskutecznym upływie terminu określonego skarżącemu na odpowiedź na wezwanie oraz uzyskaniu stanowiska radcy prawnego S. K. bądź bezskutecznym upływie terminu na jego przedstawienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego rozważy zasadność wszczęcia dochodzenia, w którym winno zostać przeprowadzone postępowanie dowodowe obejmujące m.in. dowody osobowe, w tym w szczególności przesłuchanie osoby uprawnionej do reprezentacji Spółdzielni Mieszkaniowej (...), skarżącego oraz radcy prawnego S. K., a także innych osób w zależności od ustaleń poczynionych przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego na etapie czynności sprawdzających.

Mając na względzie wszystko co zostało przedstawione powyżej Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w pkt 1 postanowienia na podstawie art. 74¹ pkt 1 URP w zw. z art. 437 § 1 i 2 KPK i art. 465 § 1 KPK.

O kosztach postępowania, które wyniosły w niniejszej sprawie łącznie 1.200,00 zł Sąd orzekł jak w pkt 2 postanowienia na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zd. 2 URP.

Pouczenie

Zgodnie z art. 426 § 1 KPK w zw. z art. 74¹ pkt 1 URP od niniejszego postanowienia nie przysługuje środek odwoławczy.